

182. sz. Egyezmény

a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltásáról és felszámolására irányuló azonnali lépésekről

Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1999. június 1-jén nyolcvanhetedik ülészakára ült össze, és

Tekintetbe véve annak szükségességét, hogy a munkavállalás alsó korhatáráról szóló 1973. évi Egyezmény és Ajánlás kiegészítéseként - melyek a továbbiakban is a gyermekmunkára vonatkozó alapvető normák maradnak - új okmányokat fogadjanak el a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltásáról és felszámolására irányuló azonnali lépésekről, és

Tekintetbe véve, hogy a gyermekmunka legrosszabb formáinak hatékony felszámolásához azonnali és átfogó lépésekre van szükség, szem előtt tartva az ingyenes alapfokú oktatás fontosságát, és az érintett gyermekek minden ilyen munkából való azonnali kivételének, valamint rehabilitációjukról és társadalmi beilleszkedésükről való gondoskodásnak szükségességét, nem megfélemlítve egyúttal családjaik szükségleteiről, és

Felidézve a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1996. évi 83. ülészakán elfogadott, a gyermekmunka felszámolására irányuló határozatot, és

Elismerve, hogy a gyermekmunka legfőbb oka a szegénység, és a hosszú távú megoldást a társadalmi fejlődéshez vezető tartós gazdasági növekedés biztosítja, különösen a szegénység enyhítése és az átfogó oktatás tekintetében, és

Felidézve az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1989. november 20-án elfogadott Egyezményt a gyermekek jogairól, és

Felidézve a munka világára vonatkozó alapvető elvekről, jogokról szóló ILO Nyilatkozatot és alkalmazásukról, melyet a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 86. ülészakán fogadott el 1998-ban, és

Emlékeztetve, hogy a gyermekmunka legrosszabb formái közül néhányra más nemzetközi okmányok vonatkoznak, különösen a kényszermunkáról szóló 1930. évi Egyezmény, és az Egyesült Nemzetek 1956. évi Kiegészítő Egyezménye a rabszolgaság, a kényszermunka, és a rabszolgasághoz hasonló rendszerek és gyakorlatok megszüntetéséről, és

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a gyermekmunkára vonatkozóan, amely kérdés az ülészak napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1999. június 17-én, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely „A gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi Egyezmény” néven idézhető:

1. cikk

Minden tagállam, amely jelen Egyezményt ratifikálja köteles sürgősségi jelleggel, azonnali és hatékony intézkedéseket tenni a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltása és azonnali felszámolása biztosításának érdekében.

2. cikk

Jelen Egyezmény alkalmazásában a "gyermek" fogalma alatt valamennyi 18 év alatti személy értendő.

3. cikk

Jelen Egyezmény alkalmazásában a "gyermekmunka legrosszabb formái kifejezés" magában foglalja:

- (a) a rabszolgaság vagy a rabszolgasághoz hasonló gyakorlat valamennyi formáját, úgymint a gyermekek adásvételét és a gyermekkereskedelmet, az adórszolgaságot és jobbágyságot, valamint a kényszer- vagy kötelező munkát, ideértve a gyermekek kényszer- vagy kötelező sorozását fegyveres konfliktusokban való bevetésük érdekében;
- (b) egy gyermek prostitúció, pornográfia készítés vagy pornografikus előadás céljára történő használatát, vásárlását vagy felajánlását;
- (c) egy gyermek illegális tevékenységre, különösen a vonatkozó nemzetközi szerződések szerint meghatározott kábítószer előállítására és az azokkal való üzérkedésre történő használatát, vásárlását és felajánlását;
- (d) olyan munkát, amely jellegénél fogva, vagy azon körülményektől fogva, amely között azt végzik, valószínűleg veszélyezteti a gyermekek egészségét, biztonságát vagy erkölcsét.

4. cikk

1. A 3. cikk *d)* pontja szerinti munka típusait - a munkaadók és munkavállalók érintett szervezetei véleményének meghallgatása után - nemzeti törvények, szabályok vagy az illetékes hatóság határozzák meg a vonatkozó nemzetközi normák, különösen a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi Ajánlás 3. és 4. bekezdéseinek figyelembevételével.

2. A munkaadók és munkavállalók érintett szervezetei véleményének meghallgatása után az illetékes hatóság ott, ahol így meghatározott munka fajtái léteznek, köteles azokat azonosítani.

3. A jelen cikk 1. bekezdése szerint meghatározott munka típusainak listáját - a munkaadók és munkavállalók érintett szervezetei véleményének meghallgatása után - időszakonként át kell tekinteni, és szükség szerint felül kell vizsgálni.

5. cikk

Minden tagállam - a munkaadók és munkavállalók érintett szervezetei véleményének meghallgatása után - köteles megfelelő eljárásokat létrehozni vagy kijelölni a jelen Egyezmény rendelkezései végrehajtásának nyomon követésére.

6. cikk

1. Minden tagállam alakítson ki és hajtson végre a gyermekmunka legrosszabb formáinak eltörlésére mint elsőrendű célra irányuló cselekvési programokat.

2. Az ilyen cselekvési programokat a releváns kormányzati intézmények, valamint munkaadók és munkavállalók szervezetei véleményének meghallgatása után kell kialakítani és megvalósítani, ahol indokolt, más érintett csoportok véleményét is figyelembe véve.

7. cikk

1. Minden tagállam tegye meg az összes szükséges intézkedést a jelen Egyezmény végrehajtását biztosító rendelkezések hatékony megvalósítása és kikényszerítése érdekében, ideértve büntető rendelkezések, vagy ahol helyénvaló, egyéb szankciók biztosítását és alkalmazását.

2. Minden tagállam, kellő figyelemmel az oktatás jelentőségére a gyermekmunka felszámolásában, tegyen hatékony és határidőhöz kötött intézkedéseket annak érdekében, hogy

- (a) megakadályozza a gyermekeket a gyermekmunka legrosszabb formáinak vállalásában;
- (b) biztosítsa a szükséges és megfelelő közvetlen támogatást a gyermekeknek a gyermekmunka legrosszabb formáiból történő kivétele, valamint rehabilitációjuk és társadalmi beilleszkedésük érdekében;
- (c) biztosítsa az ingyenes alapfokú oktatáshoz történő hozzájutást, és ahol lehetséges és alkalmas, a szakképzést a gyermekmunka legrosszabb formáiból kivett valamennyi gyermek részére;
- (d) azonosítsa, és szólítsa meg a különösen veszélyeztetett helyzetben levő gyermekeket; és
- (e) vegye figyelembe a lányok különleges helyzetét.

3. Minden tagállam jelöljön ki a jelen Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtásáért felelős illetékes hatóságot.

8. cikk

A jelen Egyezmény rendelkezéseinek érvényre juttatása érdekében a tagállamok tegyenek megfelelő lépéseket egymás segítésére, kiemelt nemzetközi együttműködés és/vagy segítségnyújtás révén, ideértve a társadalmi és gazdasági fejlődésre, a szegénység megszüntetésére irányuló programokra és az általános oktatásra vonatkozó támogatást.

9. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

10. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

11. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezmény első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Arra a tagállamra nézve, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, az Egyezmény újabb tízéves időszakra hatályban marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

12. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

13. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

14. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

15. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 11. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatálybalépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

16. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.